

Kamp mot fattigdom

En mann står utenfor Slottet i det den nye regjeringa kommer ut på Slottsplassen mandag 17. oktober. Han holder opp Arbeiderpartiets plakater fra valgkampen for å minne dem på deres egne løfter:

«Vi skal åpne opp»

«Vi skal fylle opp»

Hva betyr ordene?

Hvem tror at regjeringa vil åpne opp pengesekken?

Hvem tror at regjeringa vil fylle opp de fattiges kasser, kommunenes og enkeltpersonenes?

Samtidig som regjeringsforhandlingene på Soria Moria i Oslo pågikk, ble Fellesaksjonen mot fattigdom stifta. Den slo leir på området. Det fikk stor oppmerksomhet i pressa. Fellesaksjonen leverte den nye regjeringa fem krav. *Les mer på side 2.*

Hanssen tryller vekk fattige

Fellesaksjonen mot fattigdom fikk innfridd ett av sine krav: Den fikk den første deputasjonen som den nye flertallet tok imot.

Men det gjelder å være på vakt. Dagen etter var den nye sosialministeren, Bjarne Håkon Hanssen, ute i *Aftenposten* og sa at han delte den forrige regjeringas definisjon på hva fattigdom er. OECD sine kriterier gir Norge 100 000 fattige, mens EU sine gir 400 000. Regjeringa velger det første. Fattigaksjonen var ikke snauere enn at de straks sendte ut en pressemelding og gratulerte Hanssen med evnen til å få 300 000 fattige til å forsvinne i et så imponerende tempo ...

Fattigleiren utenfor Soria Moria. Alle foto: akp.no

- Vi har ikke tid til å vente!

Anne Beate Johnsen har møtt opp utenfor slottet for å minne den nye regjeringa på at FNs menneskerettighetserklæring forplikter:

«Retten for enhver til å ha en tilfredsstillende levestandard for seg selv og sin familie, herunder tilfredsstillende mat, klær og bolig, samt til fortløpende å få sin levestandard forbedret.»

Anne Beate er med i Fellesaksjonen mot fattigdom og sitter i styret for Aktbo, en hjelpeorganisasjon for boligløse. Hun er aktivt med i boligaksjoner.

- Den forrige regjeringa hadde fine planer og mange løfter, sier hun. Men hvor ble det av praksis? Den nye regjeringa har en plan som er hyggelig lesing. Men vi skal følge med på hva de gjør.

- Er det statsbudsjettet dere venter på?

- Vi har ikke tid til å vente på statsbudsjettet! Det er begynt å bli kaldt. Det er folk som ikke har noe sted å sove - nå! Vi vil at den nye regjeringa skal gjøre noe med en eneste gang.

Stopp den umenneskelige asylpolitikken!

LEDER

Jorun Gulbrandsen

Kapitalisme? Nei, takk!

Ny kurs! Kravet ble skrevet, malt og ropt før valget i aviser, på møter og demonstrasjoner. En styring av samfunnet der kapitalen får den største omsorgen, var mange nok lei av. Fagbevegelsen mobiliserte: Ny kurs!

Det er viktig å holde forventningspresset oppe. Fundamentet regjeringa bygger på, er kapitalistisk. Regjeringa har ikke stort slingsmonn. Nato og EUs fire friheter gjennom EØS ligger fast. Regjeringa sier at den ikke vil bruke mer oljepenger enn den forrige. Det blir ingen endringer uten at de samme kreftene som fikk inn regjeringa, fortsatt står på.

Situasjonen er ikke enklere.

Sosialdemokratiet, med muligheten bare *det* har til å binde fagbevegelsen og folkelige organisasjoner til masta med lojalitetspress, har tatt opp i seg sin venstrefløy, SV. SV har dreid til høyre. Senterpartiet med sin EU-motstand skal styre landet sammen med det største ja-partiet. Regjeringa verken kan eller vil føre en sosialistisk politikk. I denne utgaven av avisa har vi sett på hva som vil skje på noen områder.

Det kan være fristende, særlig hvis en bor i hovedstaden og «kjenner noen», å bli en ivrig deltaker i spillet om taburettene: Hvis den og den blir datt og ditt, vil mye skje ... *Vi* tror på det vedvarende presset utenfra. Men det er også nødvendig å tenke lengre fram: På hvilke premisser skal samfunnet bygges? Det er for lengst på tide med en diskusjon om kapitalisme, sosialisme og kommunisme bygd på dagens erfaringer i Norge og verden. Det burde bli et tema i fagforeningene. Men også hos alle som ser at profittinteressene beskyttes sterkere enn folks rett og ønske om å bo og jobbe langs kysten og i distriktene.

Vi er blitt hjernevaska til å tro at kapitalismen er menneskehetens siste og beste stadium. Men den som stoler på egne erfaringer, er i stand til å se at påstanden gjelder dem som eier alt og avgjør hvordan livet til det store flertallet, – vi andre, skal arte seg.

Krav til regjeringa

Fellesaksjonen mot fattigdom leverte disse strakskrava til den nye regjeringa 26. september.

1. Mat, helse og verdighet for alle som oppholder seg i Norge!
2. I Oslo åpnes Hausmannsgate 37 og Osterhausgate 10 for de aller fattigste.
3. I det nye statsbudsjettet må det tas høyde for å sikre alle et verdig liv. SIFO-normen for livsopphold må innføres før 1. desember.
4. Regjeringa må straks nedsette en bredt sammensatt fattigdomskommisjon.
5. Aksjonen som første deputasjon.

Fellesaksjonen mot fattigdom

Konto: 1254.05.26719

Postboks 5415 Majorstua

Tlf. 9544 5886/9546 3781

evenogrud@gmail.com

www.fellesaksjonen.no

Kapitalisme og fattigdom – to sider av samme sak

Fellesaksjonen mot fattigdom har gjort en formidabel jobb med å gjøre fattigdom synlig. Fattige har vist seg fram og fortalt om hvordan fattigdom oppleves. Aksjonen er et eksempel for andre som ønsker å presse den nye regjeringa.

Kapitalismen produserer fattigdom. Likevel er det rom for endringer hvis det er vilje til det. De må som vanlig presses fram av dem som krever, aksjonerer og foreslår – så lenge og så høyllytt at det er vanskelig for myndighetene å fortsette som før.

I debatten om fattigdom får en ofte et bilde av at fattige er ei veldig spesiell gruppe som dessverre har fått fattigdomssyken og som kan hjelpes med fattigmedisin.

Ja, noen fattige *blir* borte hvis en statlig minstestøtte er høy nok. Ja, boligløse *blir* borte når de får bolig. Enkelt å skjønne. Men hovedproblemet er at vårt samfunn skaper nye fattige hele tida. Fattige er alle slags folk. Folk går ut og inn av fattigdom som et resultat av hvordan samfunnet ter seg. Fattigdommen skyldes kapitalismen som system og er *ikke* et resultat av enkelte menneskers dumme eller uheldige valg.

Boligprisene

Folk som alltid har klart seg på det de tjener eller får i pensjon, søker nå bostøtte, fordi boligselskaper, banker og meklerkontorer driver prisene i været. De få kommunale leilighetene leies ut til «gjengs leie». Derfor betaler folk for eksempel 8000 kroner for en 50 kvadratmeter leilighet. Vips – fattig!

Gjeldsslaveri

Hvis rentene plutselig går opp på de store boliglåna folk nå har, kommer mange ikke til å kunne betale. De må selge til en lavere pris enn de kjøpte boligen for og kommer i vanvittig gjeld. Banken skal ha sitt. Vips! Både fattig og gjeldsslave i mange, mange år.

Arbeidsløshet

Arbeidsløse får to promille av lønna si i dagpenger. De kan ikke være arbeidsløse i mer enn to år.

Tvungen deltid

Det er 200 000 som ønsker mer arbeid enn de har. Særlig i helsesektoren tilbys kvinner små prosentandeler av stillinger. Kapitalismen både *skaper* og *vil ha* arbeidsløshet. Det er et middel til å senke lønningene og svekke arbeiderklassens kampevne.

Enslige forsørgere

I det kapitalistiske samfunnet er oppfostringa av ny arbeidskraft

Fra demonstrasjon på Slottsplassen ved regjeringsskiftet.

lagt til familiene, for at samfunnet skal slippe å betale for den. Både menn og kvinner sliter for å klare det. De aller fleste enslige forsørgere er kvinner. Feminisering av fattigdommen er et velkjent begrep. Fattiggjøring av barndommen kan legges til.

Pensjonister

Gamle folk er ikke lenger viktige for kapitalismen. De skal så vidt overleve. De fleste har dårlig råd. Pensjonsreformen vil gi mye dårligere pensjon til de fleste og absolutt dårligere til kvinner. Kvinner dominerer blant minstepensjonistene fra før.

Rasisme

Arbeidere uansett utdanningsnivå har vanskelig for å få jobb hvis de har et utenlandsk utseende eller et navn som får arbeidsgiveren til å tenke noe annet enn vestlige land.

Aksel Hatland fra forskningsinstituttet NOVA sa i et foredrag i mai: «Noen grupper har kraftig økt risiko for å havne i inntektsfattigdom: Enslige forsørgere har dobbelt risiko. For de langtidsledige er risikoen tredoblet. For ikke-vestlige innvandrere er den nesten femdoblet.»

«Tiltak mot fattigdom»?

Når regjeringa snakker om «tiltak mot fattigdom» – hva mener den da? Den vil ikke gjøre noe med boligkapitalens makt, ikke skape billige kommunale boliger, ikke skape arbeidsplasser bl.a. ved å bygge ut offentlig sektor, ikke innføre 6 timers arbeidsdag ved lov, slik at flere kan ha full jobb og tjene fullt, og ikke ta økonomisk ansvar for oppfostringa av samfunnets barn.

For ikke å snakke om å tenke anti-kapitalistisk! Ord som sosialisme eller uttrykk som å «begrense kapitalens makt» er ikke med i regjeringserklæringa.

Hev trygdene

De som får de laveste alderspensjonene, uføretrygd, rehabilitering og arbeidsløshetsstrygd, klarer ofte ikke å leve av det og må ty til sosialhjelp, selv om de får bostøtte.

Fjern sosialhjelpa

Noen satser er så lave som 3000 kroner i måneden. Veiledende sats for en enslig er i dag 4140 kroner og skal dekke daglige utgifter utenom bolig og oppvarming. Kravet om å gi en statlig minstestøtte stiger i fagmiljøene; bl.a. har Velferdsalliansen krevd dette i mange år.

Skaff billige boliger

Det kan lages eie- og leie-ordninger som sikrer folk trygge og billige boliger. For flere år sia var dette bl.a. Husbankens og kommunenes oppgave, så det er mulig.

«Arbeidslinja»

Den forrige og den nye regjeringa sverger til «arbeidslinja». Det betyr at folk skal arbeide i stedet for å få trygd. Det høres fint ut. Men da må de som kan arbeide, få arbeide. Og da må de som ikke er i stand til å arbeide, få så høy trygd at de kan leve et anstendig liv.

– Vi vil ha Fattigdomskommisjon

Hvorfor har Fattigaksjonen fått så mye oppmerksomhet? Vi spør Ben Borgen, fra Fellesaksjonen mot fattigdom.

– Det er resultatet av alt arbeidet som fattiges organisasjoner har gjort i mange år. Og vi har kommet inn på rett tidspunkt, nemlig rett før en AP-regjering. Derfor har mediene – og regjeringa – måttet snakke om fattigdom hver dag. Fattigdom har jo vært tabu til nå. Vi skal holde saka varm, så regjeringa ikke glemmer den.

– Vi krever en fattigdomskommisjon, ikke bare en enkelt høring. Vi vil ha en kommisjon som jobber i et halvt år, som hvem som helst kan henvende seg til med sine fortellinger. Den må samle informasjon. Konklusjonene kunne legges inn i budsjettet for neste år.

Men det ser ut til å bli bare høring. Det er vi ikke fornøyd med.

«Kan du fatte og begripe hvor de har sin råskap fra?»

Tittelen på denne fortellingen er lånt fra Jens Bjørneboe. Fortelleren heter Vigdis Vollset. I fjor ble hun arbeidsløs. Det er der fortellinga begynner.

– Jeg jobba i elektronikkindustrien. Vi ble permittert, deretter sagt opp. Jeg hadde seks måneders oppsigelse med lønn høsten 2004. I denne tida begynte jeg å studere litt, for jeg visste at jeg aldri fikk en liknende jobb igjen. Elektronikkindustrien har lenge vært i krise med konkurser og utflagging over hele fjøla. Jeg har en gammel, halvveis utdanning, og tenkte jeg kunne ta et grunnfag på fritida, mens jeg søkte jobb. Student skulle jeg ikke bli. Om dagen gikk jeg på et godt datakurs som Aetat gav meg.

I desember skulle jeg søke om dagpenger fra 1. januar. Aetat måtte ha skatteopplysningene for 2004. Dem fikk jeg i slutten av januar. Da søkte jeg. Jeg snakka med en saksbehandler om søknaden og fortalte at jeg fulgte noen forelesninger i min fritid.

Februar

I februar gikk jeg og spurte hvordan det gikk. Søknaden var sendt til Aetat Forvaltning som hadde returnert den til den lokale Aetat med spørsmål om ytterligere dokumentasjon om utdanninga. Der lå den i ti dager før jeg kom og etterlyste svaret.

– Vi skal skrive brev til deg og innkalle deg til møte, sa saksbehandleren.
– Men nå er jeg her, sa jeg.
– Hun som har disse sakene, er ikke til stede, sa saksbehandleren, så det går ikke.

Han visste ikke hva slags dokumentasjon jeg skulle skaffe. Jeg spurte om det holdt at jeg dokumenterte at jeg ikke deltok i noen obligatorisk undervisning.

Nei, jeg måtte bare gå hjem og vente på brev.

Det gikk fem dager. Da ringte mobiltelefonen. Det var han: – Nå er det opp til deg!

– Men du sa jeg skulle innkalles til møte? Hvor er hun som jobber med slike saker?

– Du har fått vite at du skal levere dokumentasjon.

– Men hva slags?

– Du har fått beskjed om å levere dokumentasjon.

– Unnskyld, hva er navnet ditt?

Han sa det. Og snudde helt. Ble vennligere. Jeg sa at jeg kunne komme opp til ham nå (jeg stod tilfeldigvis i lokalet til Aetat!), men han hadde ikke tid. Vi lagde en avtale.

Til møtet hadde jeg med meg en bekreftelse fra Universitetet om at jeg ikke deltok i obligatorisk undervisning. Den ble sendt Aetat Forvaltning.

Mars

Imens spiste jeg av noen små sparepenger jeg hadde. Så kom avslaget. De sa jeg var under utdanning. Jeg ringte og snakka med henne som hadde skrevet under, og forklarte alt. Hun sa at det ikke var noen vits i å snakke med henne. Jeg måtte lage en skriftlig klage. Et spesielt kontor ville behand-

En følelse mange får på Aetats venteværelse? (Ill: Anders)

le klagen. Jeg gikk til Aetat for å lage anken og traff en hyggelig saksbehandler. Hun skrev et notat som anbefalte søknaden min. Imens skjønte jeg at jeg burde dokumentere at jeg *ikke* skulle ta eksamen, så jeg sendte bekreftelse på at jeg ikke var oppmeldt til Aetat Forvaltning.

Jeg fikk avslag igjen, og klagen ble sendt til Klage- og ankekontoret i Kristiansand.

Jeg – dumming

Til å begynne med var jeg helt sikker på at de ikke *kunne* nekte en 61-årig arbeidsløs arbeidsløshetsstrygd. Kommer jeg bare høyt nok opp, til de ansvarlige, så går det greit, tenkte jeg. Feil.

Mai

Nå gikk jeg til sosialkontortet med en bekreftelse på at jeg hadde en søknad inne. Der kunne de gi meg en midlertidig støtte på 4450 kroner måneden pluss husleie. De krevde likningsattest, inntektsdokumentasjon, leiekontrakt, utskrift av bankkonti. Hvis en hadde 10 000 kroner i banken, spart til sine gamle dager, regna de det som to måneders opphold. Jeg sa, – det er umenneskelig at dere tar alt, – hva hvis en må til tannlegen?

Svaret var at reglene var sånn. De sa at jeg ikke fikk noen penger, men at de hadde et spesielt kontor i bydelen som hjelper folk å få jobb. De kunne ordne en avtale for meg der. Dit gikk jeg og traff en hyggelig dame. Men dessverre, de kunne yte hjelp bare til folk som mottok sosialhjelp.

I slutten av måneden fikk jeg en vikarjobb i min bransje via en bekjent. Den varte i seks uker. Mens jeg var der, fikk jeg avslag fra Kristiansand.

Juli

Jeg gikk til Aetat på nytt for å søke om dagpenger. Da skreiv jeg ikke noe om studier. Fra da fikk jeg dagpenger.

Men nå hadde jeg gått uten penger

fra 1. januar til 30. mai. Fem måneder. Hele tida: Du kan anke, skaff mer papir, skriv til et nytt kontor, enda mer papir. Det tok jo aldri slutt.

Svar i 2006?

Jeg klagde fordi jeg ikke har fått penger i de fem månedene. På veien til Trygderetten skal klagen innom alle stedene som har gitt avslag før. Kristiansand brukte tre måneder på å opprettholde sitt avslag fra juli. Nå er det oktober. Jeg har tre uker på meg til å skrive en kommentar til det de sier. Så blir dette sendt til Trygderetten. Jeg regner ikke med noe vedtak på denne sida av nyttår.

Jeg kan ikke være den eneste med disse erfaringene.

Aetat formidler ikke jobber

Aetat gjør folk til klienter og trykker dem ned. De har slutta å formidle jobber, det sier de sjøl. På det lokale kontoret der jeg må gå, er det fullt av folk, noen få pc-er, ingen telefon, en kopi-maskin som virker av og til. Jeg regner med å vente halvannen time hvis jeg skal spørre om noe der. Så lenge må også små barn vente, når de må være med foreldrene sine. De har et system der de ansatte roterer, slik at du ikke får den samme saksbehandleren. Det blir lett et høyt aggresjonsnivå der. Securitas er til stede. Det henges ikke opp oppslag om kurs lenger, du må gjette at de finnes og snakke med saksbehandler for å få vite hvilke. Det er for at ikke mange skal søke. Saksbehandler veit ikke alltid heller, for det er et annet kontor, Aetat Tiltak, som kjøper dem av kursleverandører.

«Skriv dagbok»

Vi arbeidssøkende ble innkalt til et møte i sommer. Vi var vel 20 folk, alle langtidsledige. Innkallinga var det standard trusselbrevet. Møter du ikke opp, må du sende inn legeattest eller bekreftelse om at du er i jobb. De tar ikke imot telefonhenvendelser. Følger

du ikke reglene, kan du bli utestengt fra dagpenger.

Da vi kom, ble vi avkrevd legitimasjon. Det stod ikke i innkallinga, og flere hadde ikke med. Saksbehandleren hadde nok vært på et fint kurs, for vi skulle si «Hva venter vi oss av Aetat», og så skreiv han opp på et stort ark. Vi ville ha jobb. Halvparten av de som var der, sa de hadde fått jobber gjennom annonser og halvparten via bekjentskaper.

Ei sa: – Jeg er halvt uføretrygda, skuldre og armer er så dårlige, jeg kan jo ikke jobbe, hvorfor skal jeg stadig komme på møter og høre dette?

En sa: Jeg er på ventelønn fra staten, jeg får ikke penger fra Aetat, hvorfor blir jeg innkalt?

Så fikk vi beskjed om å skrive «logg». Vi skulle skrive dagbok som vi skulle vise fram om tre måneder. Da skulle vi vise at vi hadde søkt minst fem jobber hver uke, altså minst 60 jobber.

En bygningsarbeider sa: – Det er ikke sånn det foregår. Jeg ringer rundt til byggeplassene og spør om det er noe. Så sier de ja eller nei.

Han fikk beskjed om å skrive logg over telefonene, og å skrive søknader til jobber som han til nå ikke kunne tenke seg var mulig.

Så skulle vi skrive under på en kontrakt om at vi var villige til å skrive minst 60 søknader.

Da sa en deltaker: – Jeg står på venteliste til et spesielt norsk kurs. Jeg er analfabet.

«Arbeidslinja»

Den forrige og den nye regjeringa sier at de er sterke tilhengere av «arbeidslinja». Arbeid i stedet for trygd. Ja, hvem er ikke det, hvis de er friske og kan få arbeid? Men ikke alle er friske. Og ikke alle får arbeid. Så «arbeidslinja» betyr: Hvis du ikke har arbeid, skal du bli fattig. Og det er din egen skyld.

REGLENE FOR ARBEIDSLØSHETSSTRYGD

Tid

Du kan få dagpenger (arbeidsløshetsstrygd) i maks to år. Det er 104 uker. Eksempel fra jobben til Vollset: Flere var halvt permittert i fire måneder våren 2004. Det ble regna som 16 hele uker. Så ble de sagt opp og fikk lønn i oppsigelsestida. Da de etter det søkte om dagpenger, ble deres kommende periode ikke 104 uker. De 16 ukene fra året før ble trukket fra. Du må nemlig ha jobba i et helt år mellom to perioder med utbetaling av dagpenger.

Penger

Du får ca 60 prosent av det du tjente det siste året eller av et snitt av de tre siste åra. Viktor Normann fikk gjennom at du ikke lenger tjener opp feriepengene av dagpenger. Det har betydd en reduksjon av dagpengene på årsbasis på 12 prosent. De over 60 år taper mer, de har ei ekstra feriuke (som de ikke får). Hvis du skriver på meldeskortet at du tar ferie fra da til da, får du ingen penger i den perioden.

AP-SV-SP: Hovedlinjene ligger fast

Hovedlinjene i norsk politikk ligger fast. Den ene statsråden etter den andre står fram og gir forsikringer om det. Det blir ingen ny kurs med den nye regjeringa.

Kommuneøkonomien, handlingsregelen, det samme skatte- og avgiftsnivået, privatisering og konkurranseutsetting, WTO, EØS og Nato ligger til grunn for politikken. Noen nye småsvinger, ja. De er ikke å forakte. Men ny kurs? Nei.

AP-SV-SP-regjeringa vil ikke bety ei endring av kommunenes økonomi. I dag har kommunene til sammen rundt 8,5 milliarder kroner i gjeld. Kommunenes sentralforbund sier at kommunene trenger 20 milliarder for å komme på beina. LO i Oslo krevde i fjor 10 milliarder som strakstiltak.

Regjeringsplattforma sier: «For 2006 skal veksten i kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter være 5,4 milliarder kroner, inkludert 225 millioner kroner i økt regionaltilskudd.»

«Frie inntekter» betyr den delen av kommunens penger som ikke er øremerkta til bestemte formål.

Hvis det er ei reell økning, er den ikke større enn vel én prosent. Sammenlikn 5,4 milliarder med at bladet *Kapital* har beregna at landets firehundre rikeste er blitt 100 milliarder rikere i løpet av det siste året!

Kursen ligger fast også på andre områder:

Mer olje og gass

Regjeringa sier «oljeindustrien må få tilgang til interessante letearealer». Den vil «oppretholde verdiskapingen, selsesetningen og kompetansen i petroleumsnæringen på et høyt nivå». Det betyr å opprettholde høy utvinningstakt på bekostning av miljøet.

Det blir ikke privatiseringspause!

På flere områder varsler regjeringa en privatiseringspause, men allerede tre dager etter at den trådte i funksjon, kunne avisene gi meldinger som tyder

på at det ble en særdeles kort pause. Staten eier 80% av fiskeførselskapet Cermaq. Den forrige regjeringa pluss FrP vedtok å selge statens eierandel ned til 34%. Dette kunne sjølsagt den nye regjeringa stoppe. Det vil den ikke.

Ikke nok med det. *Kommunal rapport* 20. oktober intervjuer kommunalminister Åslaug Haga. Hun sier der at den nye regjeringa ikke tror at konkurranseutsetting er løsninga på alle spørsmål. Nei visst. Hun sier at «den sittende regjeringa har gått for langt». Men privatisering er nok en del av løsninga, for hun sier også: «Ting skal konkurranseutsettes og privatiseres i framtiden også.»

Handlingsregelen fortsetter

Handlingsregelen ble innført av Stoltenbergregjeringa i 2001. Den går ut på at staten bare skal bruke oljeinntekter som tilsvarer *avkastninga* av oljefondet. Regjeringserklæringa sier: «Vi legger til grunn handlingsregelen for budsjettpolitikken.» Det har gått nokså langt når det bare er FrP på Stortinget som, sammen med en rekke organisasjoner, RV og «folk flest», sier at noe av den stadig økende oljeformuen skal brukes. De rikes 100 milliarder ødelegger ikke norsk økonomi, når de brukes for å gjøre rike rikere. Penger fra oljefondet, som brukes i kommunene, ødelegger derimot. Merkelig hvordan ulike penger har ulik virkning ...

H og AP = redusert pensjon

I mai inngikk regjeringa Bondevik og AP et «pensjonsforlik» som betyr 20 prosent reduksjon av pensjonene og ei storstilt privatisering av tjenester som i dag går over folketrygda. I regjeringserklæringa heter det at at «Pensjonsforliket mellom AP, Høyre, Krf, Sp og Venstre, som ble inngått i Stortinget våren 2005, skal gjennomføres som forutsatt og vedtatt». Ingen stopp i denne kjempeprivatiseringa. Avtalefesta pensjon (AFP) sier erklæringa ikke noe om.

Lønna til arbeiderne

Lønnsmoderasjon er fortsatt det overordna i lønnspolitikken. Samme kurs som før: «Vi vil invitere til et tettere inntektspolitisk samarbeid med partene

Nettverk mot statlig rasisme arrangerte demonstrasjon utenfor Arbeids- og sosialdepartementet 21. oktober. Det var samme dag som de etiopiske «ureturnerbare» flyktingene skulle kastes ut av mottakene og miste økonomisk støtte. Kravet til statsråd Bjarne Håkon Hanssen (AP) var at deportasjonene av etiopiere stanses umiddelbart.

i arbeidslivet. For å møte konkurransen kan ikke norske bedrifter over tid ha en sterkere kostnadsvekst enn hos våre handelspartnere.» Den siste setninga betyr at norske lønninger skal være så lave at bedriftseierne blir tilfredse, når de skal ut og konkurrere i verden

Det som er bra

Bra at det står uttrykkelig at «ingen lokalsykehus skal legges ned». De skal gjeninnføre reglene for overtid slik de var før 2003. De skal stoppe privatiseringa og konkurranseutsettinga av drift og vedlikeholdsoppgavene i Jernbaneverket. De skal reversere vedtaket om økt adgang til midlertidige ansettelse. De skal opprettholde arbeidstakernes rettigheter i sjukelønnsordninga. Dette er noen av tingene som fagforeningene har fått for å støtte den nye regjeringa og inngå i et samarbeid.

Hovedlinjene ligger fast

AP-SV-SP-regjeringa skal administrere et kapitalistisk samfunn. Den utgir seg ikke for noe annet heller. På mange måter er denne regjeringa bedre for kapitalen enn den som gikk av. Høyre(Bondevik)-regjeringa brøyt med den politiske tradisjonen i etterkrigs-Norge når den gjennomførte endringer i arbeidslivslovgivinga uten

å få med seg AP- og LO-ledelsen. LO-ledelsen kunne mobilisere medlemmene til kamp og dermed sikre nederlaget til Bondevik.

Den nye regjeringa vender tilbake til konsensuspolitikken. Det satses på at NHO- og LO-ledelsen blir enige om tiltak før de fremmes på Stortinget. Det er mer effektivt. Et grelt eksempel på det er pensjonsreformen. AP-mannen Sigbjørn Johnsen leda arbeidet med å svekke folketrygda og omdanne pensjonssystemet i sterkt privatisert retning. Til glede for finanskapitalen, og til sorg for pensjonistene. AP-ledelsen sikra seg LOs støtte underveis, og kunne til slutt trekke alle sammen i et «pensjonsforlik». Ved å gi SV taburetter, ble også dette partiet gjort stumt.

Slik er det lettere for AP-ledelsen å passivisere arbeiderklassen og deres fagforeninger, enn det er for Høyre.

I dag har de til og med klart å binde opposisjonen til roret. SV styrer landet. LO-ledelsen er fornøyd. Dette mannskapet setter kursen for Norge. Hovedlinjene ligger fast: Fortsatt vern av våpen- og oljeprofitt, forsikringskapital og de rikes rikdom. Fortsatt vern av Nato som ramme for utenrikspolitisk tenkning og handling.

- En større koffert med bandasjer

Karleif Halvorsen har vært aktiv i fagbevegelsen og som revolusjonær i mange, mange år.

akp.no traff ham på gata, da de svarte og blanke limousinene til regjeringsmedlemmene kjørte forbi.

- *Blir det fint for fattige nå, Karleif?*
- Den nye regjeringa har nok en litt større koffert med bandasjer. Litt mer hyssing, plaster og kompresser, så de utslåtte kan leve noen måneder lenger. Men kapitalismen driver utstøting hele tida. Denne regjeringa skal administrere kapitalismen, den som alle andre.

Jeg kaller den verken «rød-grønn» eller «venstresida».

- *Hvorfor kan de ikke gjøre mer?*

- For det første regjerer de på kapitalens nåde. Eller premisser. Vi lever i et kapitalistisk land, og da veit vi hvor makta ligger. For de andre er det verken vilje eller kapasitet i regjeringa til å tette gapet mellom rikdom og fattigdom.

- *Ikke vilje og kapasitet?*

- De er isolert fra livet til de fleste. De kan ikke begripe hva det handler om.

Karleif Halvorsen. Politibilen kom denne gangen tilfeldig.

AP-SV-SP: Fortsatt i USAs tjeneste

Nyregjeringa gjør som den nye statsministeren poengterte flere ganger i valgkampen. Den viderefører hovedlinjene i utenrikspolitikken. De formalistiske og kosmetiske fikenbladene som SV og venstresida i AP har fått i forhold til viktige signalsaker, kan ikke skjule realiteten: Norge skal fortsette med å støtte de USA-ledede okkupasjonene av Irak og Afghanistan.

«Norway is there»

Tilbaketrekkinga av de 150 norske soldatene fra Irak sommeren 2004 ble undergravd av at Norge beholdt et titalls offiserer i den britiske og polske sektoren. På samme måte undergraves nå tilbaketrekkinga av disse av at det fortsatt skal være norske offiserer i Irak i formell Nato-tjeneste. Uansett om det er en eller fire norske militære igjen i Irak, kan Bush fortsette å si at «Norway is there». I tillegg kompenseres tilbaketrekkinga med opplæring av irakiske offiserer på Jättå ved Stavanger og eventuelt andre steder i Golfen. Samtidig vil Norge fortsette med sin betydelige våpenbistand, etterretningstjenester og finansiell støtte til okkupasjonen.

Nato-sporet

Norge har vært blant de ivrigste til å trappe opp Nato-støtta til okkupasjonen, siden vedtaket på Nato-toppmøtet i Istanbul i juni i fjor. Norge var foregangsland med å hente irakiske offiserer og politi til opplæring. Samtidig forsterker Nato også opplæring i nabolanda til Irak, som Kuwait og Emiratene. Tyskland sender instruktører dit. Skal Norge også bistå i dette?

Nato deler USAs byrder

Nato-motstandere i SV hevder at Nato ikke er en viktig sak i dag. USAs tak-

tikk både i Irak og Afghanistan viser at dette er så feil som det kan bli. Nato er blitt en mer aggressiv organisasjon etter at den gjennom vedtak i 1992 og 1999 ble skreddersydd som instrument for USAs intervensjonspolitikkk hvor som helst i verden. Etter at USA egenrådlig presser fram invasjoner og okkupasjon, er Nato hovedredskapet for å «dele på byrdene». Nato åpner i disse dager en ny treningsleir i utkanten av Bagdad, hvor ca 1000 irakiske offiserer skal uteksaminiseres per år, i tillegg til det som skjer utafør Iraks grenser. Døra er åpen for at flere norske Nato-ansatte skal få sin arbeidsplass her.

ISAF og Enduring Freedom er ett

Natos rolle er enda tydeligere i Afghanistan. USA klarte her å få FN-godkjenning på etterskudd for okkupasjonen. ISAF-styrken (International Security Assistance Force) ble oppretta da. ISAF var fra starten et samarbeid med Operation Enduring Freedom (OEF) og de regjeringsstyrkene som ble etablert under Karzai-styret, men med en definert arbeidsdeling dem i mellom.

Men den første øverstkommanderende for ISAF skriver om utøvelsen av oppdraget, og om koordineringa av ISAF og OEF: «USAs Central Command vil ha autoritet over den første [ISAF] slik at aktivitetene til de to fraksjonene [ISAF og OEF] ikke kommer i konflikt med hverandre, og for å sikre at det ikke er noen forstyrrelser på en vellykka gjennomføring av OEF.»

Videre slås det fast at et felles koordineringsorgan vil bli oppretta med representanter fra USAs Central Command, den afghanske interimadministrasjonen og ISAF, «for å ta seg av operasjonssakene».

Norsk opptrapping

Det er den aktuelle militære situasjonen i Afghanistan fram til nå som har gjort at det er skapt et inntrykk av at ISAF

og OEF ikke har noe med hverandre å gjøre. Nato tok over ledelsen for ISAF 11. august 2003 i en situasjon hvor det var behov for å trappe opp den militære slagkraften. USA så behovet for å engasjere sine Nato-allierte sterkere, også ut fra at det ikke gikk helt som planlagt i Irak.

Norge hadde sine hovedbidrag knytta til OEF i perioden januar 2002 til september 2003, men begynte å trappe opp ISAF-oppdragene i 2003. Når Norge nå sist sommer gikk inn i OEF igjen, samtidig med en forsterking av ISAF-styrken, har det sammenheng med at krigen i Afghanistan er i ferd med å trappes opp og at USA har behov for sterkere assistanse.

Rein desinformasjon

Vedtaka som er gjort de siste månedene om sterkere samordning av ISAF og OEF under Nato-paraplyen, er kjente fakta, og vi ser nå at dette også settes ut i praksis. Frankrike har bl.a allerede vært med på bombetokt i Afghanistan, og i pakka til den avtroppende norske regjeringa var det også overføring av tre jagerfly. Det er da rein desinformasjon og å kaste blått i øynene på motstandere av norsk deltakelse i USAs okkupasjonskriger, når SV og deler av fredsbevegelsen framstiller avvikling av OEF-oppdraget i januar 2006 som en milepæl, samtidig som en aksepterer en sterkere ISAF-innsats!

Norge er på langt nær ute av Irak, heller ikke om den ene offiseren kommer hjem. Og den nye regjeringa er i ferd med å følge opp tiltaka som i løpet av kort tid vil føre Norge dypere inn i skarp krigføring i Afghanistan. For fredsbevegelsen er det ikke tid for å snakke om seire. Den bør i stedet komme seg ut av den ensidige prioriteringa av lobbying retta mot den parlamentariske arenaen.

Mobilisering ute i samfunnet, møter, informasjon, debatt, press: Det er igjen bare mobilisering nedenfra som kan snu Stoltenberg, Gahr Støre og Strøm-Erichsen.

Afghanske flyktninger demonstrerte utenfor Stortinget 21. oktober, hvor de bl.a krevde at avtalen med regjeringa i Afghanistan om tilbakesending av afghanske asylsøkere må oppheves umiddelbart.

Snuoperasjon overfor U-land?

Ap har tidligere erklært at de er enige i hvert eneste av Bondevik-regjeringas Gats-krav. Dette gjelder krav om liberalisering av alt fra utdanning til vann og kloakk i mange u-land.

Er det en snuoperasjon på gang? Regjeringa vil gjennomgå norske krav i tjenesteforhandlingene Gats i Verdens handelsorganisasjon (WTO). Hvis Norge trekker alle GATS-krav, i det minste mot U-land, ville det være litt av en sensasjon. Det vil ha stor internasjonal symbolverdi. Hva sier ei regjering som kaller seg rød og grønn til det?

BLI MED I KOMITEEN FOR ET FRITT IRAK!

Si nei til all norsk krigsdeltakelse! Støtt motstandskampen i Irak!

Komiteen for et fritt Irak
Boks 211 Sentrum
0103 Oslo
www.frittirak.no

Sekstimersdagen: slåss for lovendring!

Målet med ei arbeidstidsforkorting er – **arbeidstidsforkorting**. Målet er ikke lavere sjukefravær. Målet er et bedre liv.

Sekstimersdagen er blitt en aktuell sak. Bedriftseiere innfører den stadig flere steder. Regjeringa går ikke inn for sekstimersdagen, men må i hvert fall gå inn for at det blir gjort forsøk, slik også LO ønsker.

Vi mener forsøk er bra, fordi det gir positive erfaringer og viser at sekstimersdagen er mulig. Men forsøk kan ikke være noen hovedlinje. Hovedlinja, strategien, må være ei *lovendring* om arbeidstidens maksimale lengde.

Betydninga av en lov

Vi snakker her om en normalarbeidsdag på seks timer med samme lønn som åttetimersdagen har nå. Altså med full lønnskompensasjon.

En lov betyr:

- Sekstimersdagen gjelder alle, om de har tariffavtale eller ikke.
- En tariffavtale kan ikke fjerne sekstimersdagen.
- En arbeidsgiver kan ikke fjerne sekstimersdagen.
- Arbeiderne må ikke være veldig friske for å gjøre seg fortjent til sekstimersdagen.
- De må ikke jobbe særdeles hurtig for å gjøre seg fortjent til den.
- De må ikke være avhengig av en spesielt rik eller grei arbeidsgiver for å få den.
- De ansatte trenger ikke selge andre rettigheter som overtidsbetaling og andre tillegg for å få sekstimersdagen, slik det lett blir i forhandlinger om avtaler.

Tariff eller lov

I dag har de fleste tariffavtale med maks 37½ timers uke, og gjerne med maks 7½ time per dag. Loven er dessverre ikke blitt justert i takt med de forkortingene som er gjort i tariffoppgjørene. Loven har 40 timers uke som lovfesta maksimum med ei maksimal ramme på 9 timer per døgn. Det betyr at en arbeidsgiver fullt lovlig kan kreve at arbeiderne jobber 40 og 9 timer. Derfor er *lovendring viktigst*.

Samfunnsreform

Innføringa av sekstimersdagen er en *samfunnsreform*. Noen sier: «Sekstimersdagen går ikke her. Vi er bare tre ansatte. Det er ikke penger til den.» Nei, det kan hende de som sier dette har rett. Det er derfor en stor arbeidstidsforkortelse ikke må ses som en reform på den enkelte bedriften, men som ei endring av samfunnet som helhet. Økonomiske virkninger må måles i forhold til den norske statens økonomi, og den er som kjent svært god. Den sterke norske økonomien burde nettopp brukes til å gjennomføre strategiske reformer for å *skape et bedre samfunn*. Det betyr at statlige rammebetingelser for bedrifter må tas med i regnestykket.

KJØP BOKA! 6-timersdagen på Kellogg's av Benjamin Kline Hunnicutt. Utgiver: For 6-timersdagen. ISBN 82-303-0485-8. Pris: 120 kr pluss porto. Bestilles hos: boka@6-timersdag.net.

Eierne innfører sekstimersdagen

Det er i dag arbeidsgiverne som innfører sekstimersdagen, permanent eller som forsøk. Det er nå svært viktig å diskutere hvilke premisser som skal ligge til grunn. Skal forsøket gå ut på å se om sjukefraværet går ned? Ikke gjør det. Det er ei dødslinje.

Begrunnelsen

Arbeiderklassen kjemper ikke for kortere arbeidstid for å styrke inntektene til motparten eller å senke utgiftene i forbindelse med sjukefravær. Arbeiderne kjemper for kortere arbeidstid, for etter hvert som produktiviteten øker, vil arbeiderne ta ut sin andel av denne økningen. Det skjer på to måter: høyere lønn og kortere arbeidstid. Arbeiderne vil ha kortere arbeidstid – fordi det vil gi et bedre liv.

Erfaringer fra Kiruna

I Kiruna har man hatt sekstimersdag med full lønnskompensasjon de siste 16 åra for over 200 ansatte i den kommunale hjemmetjenesten. Dette var et resultat av tariffforhandlinger. I følge personalkontoret i Kiruna har ansatte med sekstimersdag i snitt 18 færre sjuke dager enn de som jobber åttetimersdag i eldreinstitutionene. Men nå har det angivelig ikke gått *nok* ned.

Erfaringer fra Oslo

I Oslo var det et forsøk i 22 måneder på 90-tallet. Det var i kommunehelsetjenesten i daværende bydel Uranienborg-Majorstua. Forsøket skulle vise om sjukefraværet gikk ned eller ikke. Resultatet var at alle yrkesgruppene reduserte korttidsfraværet. Langtidsfraværet gikk drastisk ned

hos hjemmehjelperne, mens det økte på sjukehjemmet og i hjemmesjukepleien. 17 gravide var blant deltakerne her, ei gruppe som normalt har mer langtidsfravær.

Det myndighetene forteller, er at sjukefraværet økte, og at det var et mislykka forsøk. Det som ikke kommer fram, er de ansattes erfaringer: Mer overskudd og arbeidsglede, mindre stress og press, bedre tid til pasienter og brukere. Pasienter, pårørende, ansatte og ledere sa at kvaliteten på tjenestene var blitt bedre. Fagforeningenes representanter har laget en rapport om de gode erfaringene.

Sjukefravær til besvær

Fagforeningene må ikke love at arbeiderne skal bli betraktelig mye friskere av den kortere arbeidstida aleine. Det er mange faktorer som påvirker når og hvor man blir sjuk. Økt stress knytta til jobben er nettopp en slik faktor. Men også reallønnsutvikling, alder og forholdene i familien spiller inn. Resultatet er at to arbeidere som er utslitt i skuldre og armer etter 35 år og en gravid med komplikasjoner kan lage en statistikk som gir arbeidsgiveren nok gleder til å bli negativ til videre forsøk.

Det kan bli flere sjuke ansatte!

Når samfunnet får kortere arbeidstid, kan flere ansettes. Folk som var i ferd med å forlate arbeidsstyrken på grunn av helse, kan kanskje fortsette. Totalt kan altså sjukefraværet *gå opp*, fordi man har fått flere slags folk i arbeid, i tillegg til generelt økt antall. Men det vil jo være veldig fint, og en imøtekommelse av kravet om «et inkluderende arbeidsliv».

Forsøk er også bra

Det viktigste er lovendring. Forsøk er ingen god linje for å få til sekstimersdagen. Men forsøk kan være bra i *kampen for lovendringa*. Det er helt opplagt at både forsøk og innført sekstimersdag har gjort kravet mer realistisk blant fagforeningsfolk, både kvinner og menn. Det øker motivasjonen. Økt produktivitet skal ikke være noe mål. Men det har ikke skada kampen at arbeidsgivere, som på Nardo bil i Trondheim, sier at produktiviteten har økt. To skift på seks timer hver har gjort at produksjonen går i flere timer enn tidligere.

Slåss for et fritt forsøk på et sjukehus!

På et sjukehus er det alle slags yrker og mange fagforeninger. Vi utfordrer fagforeningene til å komme sammen og diskutere hvordan et forsøk med sekstimersdagen kunne gjennomføres – uten at sjukefraværet var målestokken på vellykketheten.

Hva skal en bruke livet til?

Da automatiseringa skjøt fart i si tid, var det alminnelig å mene at arbeidstida gradvis skulle reduseres, fordi maskinene tok over arbeidet mer og mer. Når folk fikk det de trengte, på et alminnelig nivå, skulle det ikke være nødvendig å jobbe like mye. En skulle arbeide for å leve, ikke leve for å arbeide. Kapitalistenes grådige og tvangsmessige konkurranse har knust denne tankegangen. Nesten. Den er ikke død. Kravet om seks timers normalarbeidsdag bærer i seg et ønske om å leve hver dag, og gjøre andre ting enn bare å slite for føden.

RØD★UNGDOM

FEMINISMEFESTIVALEN 05

“Å være kvinne er å gå i for trange sko. Å være feminist er å forstå at det ikke er føtta som er for store, men skoa som er for små.”

Rød Ungdom inviterer DEG til Feminismefestivalen 2005 – høstens viktigste begivenhet! Du møter 300 jenter og gutter fra hele landet på en festival spekkfull av gode seminarer, konserter, spennende innledninger, diskusjoner og kulturelle verksteder!

I verdens beste land å bo i (i følge FN) lever over 100 000 jenter med spiseforstyrrelser. Over halvparten av alle jenter på videregående synes de er for tjukke. Og 30 % av alle norske jenter har blitt presset til seksuelle handlinger mot sin vilje. Vi veit at dette kan endres. Derfor

er vi feminister. Og derfor arrangeres Feminismefestivalen 2005.

Feminisme er å kjempe mot trange kjønnsroller, for like mange skjønnhetsidealer som det er mennesker på jorda, mot å bli kalt hore, for å bestemme over egen kropp og eget liv – for frihet. Du trenger ikke å være med i Rød Ungdom for å være med på Feminismefestivalen 2005.

Med over 300 deltakere, mer enn 30 seminarer å velge mellom, og masse kultur og underholdning, blir Feminismefestivalen 2005 høstens høydare! 4.–6. november går festivalen av stabelen. Hittil er det over 200 påmeldte, så alt tyder på at dette blir tidenes største Feminismefestival!

Vi kan love dere fest, diskusjon, politikk, konserter, medias kvinnebilde,

likelønn, rapkurs, poesi, selvforsvar, aksjonskurs, sosialisme, bøllekurs og mye mer.

Praktiske opplysninger

Dato: Helga 4. til 6. november

Sted: Nordseter skole i Oslo.

Pris: Kun 250 kr inkl. mat, program og overnatting. Betaling skjer til konto 1645.1332.671

Hva må du ta med? Sovepose, liggeunderlag og noe å skrive på og med.

Hvis du kommer langveisfra, kan du søke om reisedekning for reiseutgifter over 200 kroner, så ikke la dét være noen hindring.

Noe du lur på? Spørsmål om programmet? Bekymrede foreldre? Ikke nøl med å kontakte! Tlf: 22 98 90 70.

Meld deg på i dag! www.sosialisme.no

Boikotten virka!

12. oktober offentliggjorde Utdanningsdirektoratet ein rapport om dei nasjonale prøvene, laga av forskarar ved Universitetet i Oslo. Rapporten skulle ta for seg dei tekniske sidene ved prøvene.

Forskargruppa, med PISA-generalen Svein Lie i spissen, er krass. Dei fleste faggruppene som har laga prøvene får kritikk. Men dei som verkeleg får gjennomgå, er Utdanningsdirektoratet:

«For å oppnå dette [betre prøver, red.anm] tenker vi her ikke minst på at det synes å være et behov for bedre testteoretisk innsikt blant alle involverte, og spesielt blant den sentrale ledelsen av de nasjonale prøvene i Utdanningsdirektoratet.»

Men det som er spesielt hyggeleg er jo at boikotten av dei nasjonale prøvene har virka. Når det gjeld den tekniske kvaliteten på matteprøva, skriv forskarane:

«(...) andelen boikott på grunnkurs har vært høy; 36 % for 1MX, 43 % for 1MY og 45 % for 1M. Generelt sett mener vi derfor at det ikke er grunnlag for å rapportere skoleresultater for grunnkurs på Skoleporten. Med så stort frafall er det grunn til å anta at det er store skjevheter hva gjelder hvilke elever som gjennomførte prøven. Sammenlikninger blir derfor lett helt misvisende.»

Forskargruppa går sterkt i mot publisering av nokre prøver. Av dei prøvene som gruppa åtvarar mot å publisere, finn vi alle prøvene på grunnkurs (høg andel boikott), alle skriveprøvene (ikkje ferdig utvikla) og alle engelskprøvene (ikkje ferdig utvikla).

Soga er ikkje ferdig skriven enno. Totalt har styresmaktene brukt over ein halv milliard – nok til å gje elevane gratis bøker i vidaregåande utdanning – på å gjennomføre prøvene. Vi veit enno ikkje kva ei ny regjering vil gjere med prøvene, men ein ting er sikkert: Sterke krefter ønskjer nasjonale prøver. Berre massemobilisering med elevar, foreldre og lærarar kan stogge prøvene.

Oslo RU oljeborer i Halvorsens hage!

Miljøvernminister Helen Bjørnøy fra SV ga 24. oktober tillatelse til en letebrønn på det kontroversielle Goliat-feltet i Barentshavet. Goliat ligger i et av de mest sårbare områdene i Barentshavet.

Leder av Oslo Rød Ungdom, Lasse Gullvåg Sætre, tror et vellykka oljefunn utenfor Halvorsens residens i Valdresgata gjør det mulig for SV å snu i saken.

– Vi forstår at miljøpartiet SV presses av klimaverstingene i Arbeiderpartiet. Men boring i Barentshavet er så risikabelt og miljøfiendtlig at man må sette

foten ned. Vi håper at et drivverdigg funn i Valdresgata 13A vil gi Halvorsen og Bjørnøy sterkere kort på hånda, og bidra til å skåne et av verdens mest sårbare hav for forurensing og utslipp, uttaler Sætre.

– Vi planlegger ikke større utslipp fra vår leteboring enn det SV-Bjørnøy har gitt oljeselskapet ENI tillatelse til i Barentshavet.

Erfaringer tilsier det er like lett for oljeindustrien å få tilgivelse som til-

latelse og dette må jo da også gjelde i vårt tilfelle.

– Halvorsen har helt rett når hun sier: «Våre miljøvalg i dag avgjør hva slags framtid barna våre får.» FN's klimapanel har slått fast at 200 millioner mennesker vil bli drevet på flukt på grunn av klimaendringer innen 2100. Disse menneskene kommer ikke fra Norge, men fra de fattige landene i sør.

Nei til leteboring i Barentshavet er ja til solidaritet!

Støtt en kjempe mot en kjempe

Et verdensomspennende gigant, ESS, prøver å knekke Oddleiv Tønnessen, en viktig arbeiderleder i oljeindustrien.

Streikeleder

I begynnelsen av oljeeventyret i Norge lå de som rydder og vasker, serverer mat og annen forpleining, på bønn lønsmessig og i anseelse. I dette yrket finner man størst innslag av kvinner offshore.

LO gjorde ikke noe, men arbeiderne starta sin egen uavhengige fagforening: Cateringansattes Forbund (CAF). En av de helt sentrale skikkelsene i ledelsen var bakeren Oddleiv Tønnessen fra Mandal. I 1986 gikk de til en omfattende streik, som sendte de aller fleste nordsjøarbeidere hjem. Et år seinere var de forpleiningsansatte blant lønnsvinnerne i Nordsjøen. Tønnessen har også i flere omganger vært leder for det forbundet som CAF lagde sammen med andre uavhengige forbund: OFS (nå omdøpt til SAFE).

Klubbleder

De siste åra har han vært heltids tillitsvalgt klubbleder i sin bedrift, ESS Offshore, som er en del av et verdensomspennende monopol med titusener av ansatte. Der har han fortsatt uegennyttig å kjempe for arbeidernes vilkår og rettigheter. Til stor ergrelse for eierne som ser at inntektene ikke blir like store når fagforeninger fungerer og arbeiderne har økt sjølrespekt. Derfor har det blitt satt i gang flere ulike prosesser for å bli kvitt ham. Rettsprosessen i oktober 2005 skyldes

at bedriften sa opp Tønnessen i forbindelse med nedskjæringer våren 2000. ESS Offshore anket saken inn for lagmannsretten etter at bedriften tapte på flere punkter i august 2004.

Ansienitet

Tønnessen er blant dem med lengst ansienitet i bedriften, fra 1980. Han er baker og har i tillegg arbeida som reinholder og kokk der. Han er kvalifisert innen begge de yrkeskategoriene som bedriften nå benytter offshore. Bedriften har ansvaret for at han ikke har fått høve til å ta fagbrev som kokk.

Kvalifikasjoner

Det er fortsatt ansatt personer i ESS med kortere ansienitet enn Tønnessen. Disse jobber som bakere. Det er stillinger som bakere som rullerende fylles av kokker. På mindre plattformer er det eksempler på at reinholdere uten kvalifikasjoner innen kokkeyrket delvis utfører kokkearbeid. Fagskillet og kvalifikasjonskravene som bedriften påberoper seg, blir ikke alltid anvendt i praksis.

Selskapene offshore har som alle andre konkurrert på lavpriskontrakter og lav bemanning. Operatørselskapene, som er oppdragsgiverne, er delaktige i at det skjer. De kan måle sine egne ansatte opp mot kontraktørselskapene og kutte kostnader i forhold til det. Derfor blir forpleiningsansatte utstøtt

Foto: Mette Møllerop

av arbeidslivet med ødelagt helse. Som tillitsvalgt har Oddleiv Tønnessen vært en talsmann og et ansikt utad i protesten over måten omstillingene foregikk og foregår på i selskapet.

Støtt Oddleiv nå!

Når Oddleiv forfølges fordi han har gjort en god jobb for medlemmene i klubben, er dette et angrep på alle arbeiderne i bedriften og på alle som vil forsvare arbeidsfolks interesser. Han har derfor krav på støtte. Den kan du gi ved å sende støtteerklæringer til: oddleiv.tonnessen@ess-norway.com eller safe@safe.no.

KALENDER

- 3. november OSLO
Åpent møte om sekstimersdagen
Arr: Oslo AKP
- 4.–6. november OSLO
Feminismefestival, Rød Ungdom
www.sosialisme.no
- 8. november OSLO
Møte med Sammi Alaa fra Iraks Patriotiske Allians. Asylet kl. 19.
Arr: Komiteen for et fritt Irak
www.frittirak.no
- 9. november HER OG DER
Krystallnatta
www.sos-rasisme.no
- 12.–18. november OSLO
Indisk kunstner Jahar Dasgupta – utstilling av malerier. Galleri Hausmania kl. 16-21.
- 25. november OSLO
Rusgiftpolitisk internasjonal konferanse
www.umn.no
- 26. november
Kjøpefri dag
www.fivh.no
eller:
■ 26. november OSLO
Klassekampens julemesse
Arr: Klassekampens venner
- 6. desember OSLO
Åpent møte
Arr: Oslo AKP

ABONNER PÅ AKP.NO

Få avisa gratis i posten kvar måned. Send en epost til redaksjonen@akp.no.

LES MER PÅ WWW.AKP.NO

- Alle tekster fra Røde Fane / Rødt! tilbake i tid (hittil til 1991).
- Gjeldende og eldre program for AKP.
- Stor pekarsamling.
- Hefter, bøker og artikler om mange emner.

SPESIALTILBUD: ABONNER PÅ RØDT!

Rødt! er AKPs teoretiske tidsskrift. Det kommer ut med minst fire nummer i året. Nr 3 inneholder bl.a stoff om nasjoner og nasjonalisme, om aktuelle kvinnepolitiske tendenser, om tjuvhogst i Tanzanias skoger, om fiskeripolitikk pluss en veldig aktuell tale av Martin Luther King.

Redaksjonen lager også ekstranumre. I år har det kommet to: et spesialnummer om Kina: *Sosialismen i Kina – hvor ble den av?* og det høyaktuelle *6-timersdagen – på høy tid!*

Tidsskriftet skifta navn fra *Røde Fane* til **Rødt!** i vår. Det har gjennomgått en ansiktsløfting, og

nå ønsker redaksjonen å øke antallet abonnenter. Du kan derfor nå prøve bladet i ett år for 150 år (skoleelever under 18 år – 75 kr). Vanlig pris er 240 kr.

Skriv til:

Rødt!

Postboks 124 Sentrum

3251 Larvik

roedt@online.no

Kontonr 6276.05.28108

